

ÚJ HAJTÁS

XXVI. évfolyam, 6. szám

**SZENT MÁRTON BÚCSÚ
MUNKÁCSON AZ ÚJ APOSTOLI
NUNCIUSSAL 5-6. o.**

**„KÜLDETÉSTEK VAN!”
Az egyházmegyei szinódus megnyitása 8. o.**

**RÓZSAFÜZÉR TÁRSULATOK
TALÁLKOZÓJA TÉGLÁSON 9. o.**

GYÁSZ AZ ÜNNEPEK ALATT 16. o.

ADVENTI KÖZÖS IMA A CSALÁDBAN 17. o.

„ITT AZ ÓRA, HOGY FÖLÉBREDJÜNK ÁLMUNKBÓL:
ÜDVÖSSÉGÜNK MOST KÖZELEBB VAN, MINT AMIKOR HÍVŐK LETTÜNK.
MÚLÓBAN AZ ÉJSZAKA, A NAPPAL KÖZEL. VESSÜK LE HÁT A SÖTÉTSÉG TETTEIT,
S ÖLTÜK MAGUNKRA A VILÁGOSSÁG FEGYVEREIT.”

(RÓM 13,11-12)

Ez történt egyházmegyénkben

Szent Márton-búcsú a székesegyházban

Szent Márton-búcsú a székesegyházban

Szent Márton-hittanóra Beregszászban

A császlói hittanosok rózsafüzér-imája október 18-án

Megemlékezés halottainkról a csapi és az ungvári temetőben

A TARTALOMBÓL:

Az adventi készüllet.....	3. o.
Imaoldal.....	4. o.
Szent Márton búcsú	
Munkácson.....	5-6. o.
Kétszáz éves orgona újramegáldása.....	7. o.
Rendhagyó hittanóra	
Beregszászban.....	7. o.
Az egyházmegyei szinódus megnyitása.....	8. o.
Rózsafüzér társulatok találkozója..	9. o.
A csapi és környéki egyházközségek kirándulása.....	9-10. o.
Honismereti kiránduláson a beneiek.....	10. o.
A Veritas egyházmegyei evangelizációs projekt.....	11. o.
Hírek, felhívások.....	12. o.
Novemberi életige.....	13. o.
A boldog drinai nővérek.....	14. o.
Advent – a történelem „áldott állapota”.....	15. o.
Gyász az ünnepek alatt.....	16. o.
Adventi gyertyagyújtás, adventi imádságok.....	17. o.
A lisztes orrú királykisasszony (mese).....	18-19. o.

Lapunk megjelenését támogatta:KÉSZÜLT A MAGYAR KORMÁNY
TÁMOGATÁSÁVALMINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKARSÁGBETHLEN GÁBOR
ALAP

Új Hajtás

A Kárpátaljai Római Katolikus Egyház lapja**Szerkesztőbizottság:**

Majnek Antal (elnök),

Pápai Zsuzsanna (főszerkesztő),

Popovicsné Palótyay Márta (szerkesztő),

Riskó Marianna (rovatvezető).

Tördelőszerkesztő:

Popovics Pál

Címleap és grafika:

Halada Katalin

A szerkesztőség címe:

89600. Munkács, Mira u. 15.

Tel./fax: 0231-54670

E-mail: mrkp.sajto@gmail.com

Honlap: www.ujhajtás.net.ua

A Munkácsi Egyházmegye honlapja:

www.munkacs-diocese.org

Engedélyszám:

3T 199

Készült:

СП ТЗОВ "Полі", Lemberg

2000 példány

Az adventi készüllet

Nemsokára elővesszük a karácsonyfadíszeket, ellenőrizzük, rendben vannak-e. Elkezdünk ajándékokat vásárolni, kigondoljuk a karácsonyesti menüt, a gyerekek elkezdik tanulni a pásztorjátékot, amit szenteste előadnak majd a templomban. Azt szeretnénk, ha minden együtt lenne a karácsonyeste bensőséges hangulatához, az együtt-ünnepléshez. Nagyon fontos ez, hiszen a gyermekeknek is életre szóló élmény egy szép, szereteteli karácsonyeste. Amikor az ajándékokon gondolkodunk, ebben már az is benne van, ami a legfontosabb: szeretnénk szeretetünket kifejezni az illetőnek, kigondolni, minek örülne a legjobban.

Vajon végig tudjuk-e vinni az egész adventi, karácsonyi időszakon ezt a legfontosabbat: a figyelmes, az odafigyelő szeretetet? Így jutunk-e majd el a karácsonyfa alá? Vajon kinek mi a legfontosabb? Lehet, hogy a gyermeknek a szép ajándéknál fontosabb, hogy a szülei megnézzék, hogyan szerepel a pásztorjátékban. A sokfogatós vacsoránál fontosabb lehet neki és más családtagoknak az, hogy együtt legyen a család, együtt játsszanak és beszélgessenek, amit a sok főzéstől, házimunkától kimerült anya esetleg már nem tudna megtenni. És a karácsony lényege évről évre ugyanaz marad, még ha esetleg el is feledkezünk róla: az Isten emberré lett és kisbabaként közénk született, hogy közöttünk éljen, gondjaink és örömeink között, s majd megmentsen, megváltson bennünket, és boldogok lehessünk – ezért jött el közénk, mert annyira szeret minket. Ez a lényeg, és ennek nem szabad elvesznie, mert akkor a karácsony is elillan, és a ragyogó karácsonyfa alatt sem fogjuk megtalálni. Az Isten szeretetét viszonzoznunk kell – és ez a *kell* nem kínos kötelesség, hanem boldogító lehetőség, amelyben megtaláljuk a boldogságunkat, úgy, ahogy soha másképp nem találhatnánk meg.

Az elmúlt lassan két év sok fájdalmas újdonságot hozott életünkbe, mely a családok életét, együttlétét és ünneplését is sokban érinti. Szinte mindennapossá vált, hogy közeli vagy távoli ismerőseink életéért aggódunk, a templomban mindennapra jut egy imaszándék egy-egy súlyos covidos beteg hívó életéért, s talán senki nincs közülünk, aki ne veszítette volna el legalább egy kedves rokonát, barátját a második éve dúló járványban. A korlátozások és egymás biztonsága miatt pedig sok család együtt sem tud lenni még az ünnepeken sem. Hogy lehet így ünnepelni? Lehet egyáltalán?

Mivel én magam is érintett vagyok mindabban, amit felsoroltam, el kellett gondolkodnom ezen. Nem állítom, hogy megtaláltam az egyetlen igazi megoldást, de úgy gondolom, ha megmarad bennünk ez az odafigyelő szeretetet egymás felé, akkor tudunk ünnepelni, ha néha könnyek között is – de nem szakíthat szét bennünket a távolság, még a halál sem. Ahogy a mennyek országa sem hely, hanem állapot, úgy a szeretet számára sincs távolság, és nem közhely az, hogy „lélekben együtt vagyunk”. Annak ellenére, hogy attól még fájni fog az, hogy nem lehetünk fizikailag egymás mellett, hogy nem ölelhetjük meg egymást. De a figyelmes szeretetet így is gyakorolhatjuk távol lévő szeretteink felé, és ott, ahol vagyunk, szintén fordulhatunk szeretettel azok felé, akikkel kapcsolatba kerülünk. S akkor karácsony lesz bennünk is és körülöttünk is. Elhunyt szeretteinkkel pedig szintén nem szűnik meg egymás iránti szeretetünk, hiszen a szeretet soha nem múlik el (vö. 1Kor 13,8); imádkozhatunk értük, s remélhetjük, hogy egyszer majd találkozhatunk velük a világ legnagyobb és legboldogabb karácsonyi ünnepségén, ahol sem gyász, sem fájdalom nem lesz többé (vö. Jel 21,4).

Gyermekkorunkban sokan kisruhát hajtogattunk a Jézuskának, vagy szénát gyűjtöttünk a jászolba, hogy ne fázzon, mikor karácsonykor megszületik, s a szénaszálak és a kis ruha hajtásai a mi jócselekedeteink, önmegtagadásaink voltak. Felnőttként is ugyanez a készüllet lényege. Talán már nem gyűjtögetünk szénát, nem hajtogatunk ruhácskát, de odafigyeléssel, szeretet-cselekedetekkel, önmegtagadással, imával, a rorátéra járás fáradalmainak vállalásával (vagy éppen elhagyásával, ha azt kívánja meg a családi béke vagy a gyerekek ellátása), végül a karácsonyi gyónással előkészítjük, kitakarítjuk szívünket, hogy aztán fenntartás nélkül, bizalommal és gyengédséggel fogadjuk be az Isteni Gyermekeket. Akkor velünk marad, és karácsony után is megőrzi azt a békét, amit csak ő tud hozni, de amit csak mi tudunk tőle elfogadni.

Fogadjuk el Jézustól ezt az ajándékot, amit annyira szeretne mindegyikünknek odaadni. Figyeljünk rá, és akkor meglátjuk Őt!

Pápai Zsuzsanna

**„Íme, jön a te királyod, igaz és szabadító Ő.”
(Zak 9,9)**

**„Az advent növeli a reményünket, a reményt, ami soha
nem okoz csalódást. Az Úr sosem hagy cserben minket.”
Ferenc pápa**

**Advent: a várakozás megszentelése. Rokona annak a
gyönyörű gondolatnak, hogy meg kell tanulnunk vágya-
kozni az után, ami a miénk.
Pilinszky János**

A történelmi advent csöndes, szinte jelentéktelen alakja Si-
meon. Talán a legfeltűnőbb e csendes emberben az Isten iránti
türelme. Jóllehet ezerszer fölment a templomba, telve várako-
zással: „Vajon ma teljeseedik be? Ma jön el a karácsony?”

Isten nekünk is megígérte, hogy egyszer nekünk is lesz kará-
csonyunk. Az ígéret mindenkinek szól. Mégis sokunkban meg-
fogalmazódik: „Mindig vártam valamit a karácsonytól, és a vé-
gén mégsem történt semmi, a szívem üres és dermedt maradt.”

Simeon tudta: Isten csodáit nem lehet siettetni, és arról is
szilárdan meg volt győződve, hogy Isten nem hazudik. A
maga idejében beteljesíti ígéreteit. Simeon nem hiába remélt.
Nekünk is türelmesebbnek kellene lennünk... Az igazi kará-
csony, a valódi változás ugyanis gyakran váratlan időben
megy végbe!”

Ernst Lange

Jézus nem ment fel az alól, hogy találkozzunk saját ma-
gunkkal és felismerjük, hogy bűnösök vagyunk.

Felment azonban az ősi ártatlanság hiábavaló keresésé-
nek nyomasztó súlya alól, és akik eddig a múltjukkal törődtek,
azokat jövőjük felé fordítja.

Bűneink nem a múltban vannak, hanem azért vagyunk bű-
nösök, mert most nem szeretünk, és nem akarjuk bevallani,
hogy képtelenek vagyunk a szeretetre.

Megtérésünk kezdete az lehet, hogy rádöbbenünk szere-
tetlenségünkre, de egyben arra is, hogy Isten által szeretve
vagyunk.

*Jézus Krisztus, lelkem Pásztor,
vedd el tőlem minden bűnömet
kereszed és szereteted erejében!*

Tiéd akarok lenni!

*Gyöngé vagyok
és a bűn sokszor fogva tart,
de szeretném őszinte szívvel
és teljes erőmből ismét megkísérelni,
hogy mindennel szakítsak,
ami Tőled távol tart.*

*Életem egyetlen Pásztor,
segíts ebben!*

Boldog Columba Marmion

SZENT-GÁLY KATA

A PUSZTÁBAN KIÁLTÓ SZAVA –

*megtért
mássá alakulni
a régi gyökérből
kinevelni sudár-egyenes hajtást*

*bátran
a kezdés új örömeivel
kinevelni boldog-erősnek
hogy bírjon majd koronát elviselni*

*tővisből fontat is
fényekből szóttat is*

Istenem, Te nemcsak azt kívánod, hogy saját magunkat le-
győző és minden álmunkon túlnyúló reményünk legyen, ha-
nem azt egyenesen kötelességünké is teszed.

Akármilyen haszontalan is vagyok és nagy bűnös, mégis a
mennysországba juthatok. Te megtiltod, hogy kétségbeessem.
Milyen hálátlan, lanyha és gyáva vagyok, mennyire vissza-
élek a kegyelmeddel!

Istenem, Te mégis kötelességemmé teszed a reményt, hogy
egyszer Nálad legyek, és szeretetedben és szentségedben
Téged dicsérjelek.

Boldog Charles de Foucauld

A tőlem kívánt imádság végső fokon nem más, mint várako-
zás Rád: hallgatag készenlét mindaddig, amíg Te, létem kö-
zéppontja, belülről kinyitod nekem a kaput, hogy beléphe-
sek önmagamba, életem titkos szentélyébe, hogy ott legalább
egyszer kiönthessem előtted szívem vérének kelyhét.

Karl Rahner

Valamennyien adventi vágyakozást hordozunk magunk-
ban, mert lelkünk fészekből kiesett madárként kiált Isten után.

Lev Tolsztoj

*Nincs az a mélység,
melyben Isten észre ne venné összekulcsolt kezünket,
és nincs az a láрма, melyből ő
ki ne hallaná
kereső szavunkat!*

Szent-Gály Kata

Szent Márton búcsú a munkácsi székesegyházban

Ünnepi trombitaszóval vette kezdetét a munkácsi Tours-i Szent Márton székesegyház búcsúja; a bevonulás alatt az ungvári Popovics Tamás és Imre előadásában csendült fel Charpentier Te Deuma; a zenemű örvendező hangjaira vonult be a papság, hogy a hívekkel együtt méltóképpen megünnepeljék Szent Mártont, egyházmegyénk védőszentjét, és a szent püspök további pártfogását kérjék.

A szentmise elején Pogány István munkácsi plébános köszöntötte a jelenlévőket: Visvaldas Kulbokas érseket, Ukrajna nemrég kinevezett apostoli nunciust, aki a búcsú meghívott vendége volt, Nílus Luscsákot, a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye püspökét, Majnek Antalt, egyházmegyénk megyéspüspökét és segédpüspökét, Lucsok Miklóst. Köszöntötte továbbá a magyar konzulátus képviselőit, Andrij Baloga polgármestert, valamennyi jelenlévő papot, a zarándokokat és a munkácsi híveket.

Kulbokas érsek a szentmise bevezetőjében hangsúlyozta: „A szentmise maga Jézus Krisztus; a szentmise a mi megváltásunk, reményünk és hitünk. Jézus Krisztus kapcsol minket össze egymással, Ő hívott meg minket, hogy együtt imádkozzunk. Ebben az imád-

ságban akarunk mi Jézussal együtt részt venni, örömmel és bűnbánattal.”

„Szent Márton nagyon közel van hozzánk; mindössze 550 kilométerre vagyunk az ő szülőhelyétől” – kezdte szentbeszédét az érsek. Majd így folytatta: rajtunk kívül több nemzetnek is sokat jelent Szent Márton püspök, aki több helyen is élt Európában – ő mind egy összeköti ezzel kontinensünket. Nemcsak a paláttal kapcsolatos irgalmas cselekedete, hanem egész élete arra buzdít minket, hogy mi is kövessük példáját.

A katonaság után szerzetesként élt; amikor püspökké választották, folytatta

egyszerű életmódját. Szegényes, egyszerű ruhákban járt, annak ellenére, hogy sok pap és püspök megbotránczott ezen. Szerénysége mellett nagy bátorságról és benső lelki erőről tett tanúságot; sok csodát tett életében, gonosz lelkeket űzött ki.

Hogyan tudjuk Szent Márton példáját követni? Hiszen ő különleges életet élt, egészen másfélét, mint a miénk. A szentek tiszteletének azonban nem az a célja, hogy mindannyian egyformák legyünk: mindannyiunknak meg kell találnunk a saját egyéni utunkat az imádságban. Szent Márton az imádságból, Istennel való kapcsolatából merítette a választ és a megoldást élete eseményeire, a felmerülő problémákra. Az ő példája arra buzdít minket, hogy mi is merjük megtalálnunk a saját utunkat az imádságban, az Istennel való kapcsolatunkban. Sokszor hiányzik belőlünk ez a bátorság: ezért is fontos, hogy támogassuk egymást: azzal, hogy imádkozunk egymásért, és azzal, hogy kész a szívünk arra, hogy megértsük a másikat, bátorítsuk őt, és ne megítéljük minden apró hibánál.

Szent Márton példájára legyen egyházunk olyan, ahol a testvérek türelemmel vannak egymás iránt és segítségére vannak egymásnak. Segítsünk testvéreinknek a megtérésben, elsősorban imádsággal. Először imádkozzunk hi-

bázó testvérükért, és csak utána segítünk neki kijavítani a hibáját.

A szentmise szokásos módon több nyelven folyt: latinul, magyarul, ukránul, a könyörgések egy részét pedig szlovákul és németül olvasták fel. Az áldozás alatt az 1938-as és a 2021-es budapesti Nemzetköz Eucharisztikus Kongresszus himnusza hangzott fel: Győzelemről énekeljen napkelet és napnyugat! Ezt pedig egy ukrán ének követte, melyet a székesegyház ukrán nyelvű kórusa szeptemberben az eucharisztikus kongresszuson énekelt. Egyházmegyénkből több busznyai magyar és ukrán hívő vett részt a kongresszuson; nagy lelki élményekkel tértek haza, s ezek az élmények most az egyházmegyei búcsú énekválasztásában is megjelentek.

A szentmise végén Majnek Antal megyéspüspök szokás szerint az általa alapított Szent Márton palástja-díj két emlékérmét adta át: a Pro caritate emlékérmét Sztankovics Ilona, a munkácsi karitás önkéntese kapta, a Pro fide emlékérmét pedig Heideisperger István mátisalkai plébános, aki 1993 óta jár át minden hónapban Kárpátaljára, hogy az Egyházmegyei Teológiai Tanfolyam világi hallgatóit oktassa.

Végezetül Majnek Antal püspök köszönetet mondott Visvaldas Kulbokas érseknek, hogy egyik első útja nunciusként hozzánk vezetett. A papok nevében megköszönte a konferenciabeszédét és az ahhoz kapcsolódó beszélgetést, amire a szentmise előtt került sor. Mint mondta: minden évben mástól hallgatjuk meg, kinek a szívét hogyan érintette meg Szent Márton életének misztériuma. A

nuncius atya által mondottak egybecsengenek Ferenc pápa szavaival, aki mindig kéri, különösen a klerikusoktól, hogy menjenek ki a perifériára, és szeressék, szolgálják azokat is, akiket az emberek utolsóknak tartanak. „Amit kiemelt Szent Márton életéből, igyekszünk mi is átélni, megvalósítani, azt az üzenetet, amit az Úr Jézus a nuncius úron keresztül most mindannyiunknak átadott. Ígérjük – elsősorban az Úristennek, mi, papok pedig a híveknek is –, hogy igyekszünk mi is a magunk helyén, a magunk útján az Úr Jézus szép tervét megvalósítani. Nuncius úrnak pedig kérünk ehhez a nem könnyű szolgálatához, amit most kezdett el Ukrajnában, sok-sok erőt, egészséget és bölcsességet.”

A szentmise ünnepélyes áldással zárult, melyet a nuncius atya Szent Márton

ereklyéjével adott a jelenlévőknek és a közvetítést követőknek, majd két nyelven elénekelték a pápai himnuszt.

A szentmise után Visvaldas Kulbokas nuncius megáldotta a székesegyház Szent József-kápolnájának most felújított orgonáját. Egyházmegyénk és az egész ország legrégebbi orgonáját Schreiner Sándor orgonaépítő restaurálta; Majnek Antal püspök kívánságára eredeti állapotába állította vissza.

A templom kertjében a munkácsi hívek szokásos módon szendviccsel és süteménnyel várták és kínálták a zárándokokat, szeretetlakomával folytatva az eucharisztikus lakomát.

Az ünnepi szentmisét a székesegyház magyar és ukrán nyelvű kórusai tették még szebbé gyönyörű énekükkel.

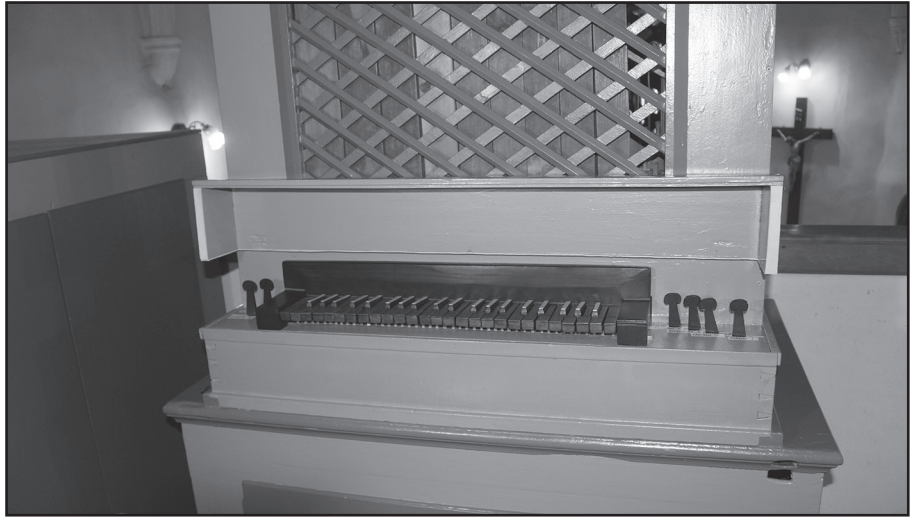
Megújult legrégibb orgonánk

Kárpátalja – és az egész ország – legrégebbi működő orgonájának hónapokig tartó felújítása novemberben ért véget. Az orgona Munkácson, a székesegyház Szent József kápolnájában található.

Schreiner Sándor és Lucsok Miklós püspök a búcsún

A most felújított orgona Kerekhegyről (Técsői járás) származik, ott építették az 1810-es években. Világosan látszanak rajta – az akkor egy birodalomhoz tartozó – Ausztria és Magyarország szim-

bólumai és az akkor dolgozó mesterek munkatílusa.

A fából és elefántcsontból készült billentyűzetnek megvannak a maga sajátosságai: speciális előkészület nélkül nem lehet játszani rajta.

A hangszeret Schreiner Sándor orgonaépítő mester restaurálta, aki elmondta: Majnek Antal megyéspüspök kérésére eredeti állapotába állította helyre az orgonát.

A hangszeret november 11-én, a búcsús szentmise után áldotta meg Visvaldas

Kulbokas ukrainai nuncius, november 22-én pedig – Szent Cecíliának, az egyházi zene védőszentjének ünnepén – hangversennyel avatták fel.

Szolgálja ez a gyönyörű hangszer csodaszép hangjával azt, amire több mint kétszáz évvel ezelőtt alkották: a zene hangjaival segítsen elmélyíteni a hívek áhítatát és imádságát, segítsen minket még közelebb az Istennel való találkozáshoz!

Pápai Zsuzsanna

Rendhagyó hittanóra Szent Márton napján

Tours-i Szent Márton napja alkalmából november 11-én rendhagyó hittanórát szerveztek a Beregszászi Római Katolikus Egyházközség hitoktatói.

Az alkalom nemcsak Szent Márton napja miatt volt különleges, hanem mert több hittanos csoport gyűlt egybe, így lehetőség volt az ismerkedésre, szélesebb körben átélte élményekre.

A résztvevők imával kezdték a hittanórát, majd egy rövidfilm segítségével megismerkedtek Szent Márton életével, csodáival.

Ezután azok a hagyományok kerültek szóba, melyek ehhez a jeles naphoz köthetők. Sokan nem ismerték azt a hiedelmet, mely szerint aki Márton napján nem eszik libából készült ételt, az egész évben éheznek. A tradíció kedvéért a szervezők libapástétomos és libatepertős kenyérrel vendégelték meg a gyerekeket, amit finom teával jóízűen el is fogyasztottak.

Szó esett arról is, hogy Németországban ezen a napon nagy hagyománya van a lámpások készítésének, abból a célból, hogy a világ figyelmét Szent Márton örökségének továbbadására, azaz a rászorulóknak megsegítésére irányítsák. Ezért üvegből lámpások készültek, amit a hittanosok Szent

Márton-szimbólumokkal díszítettek ki. Közben Szent Mártonról szóló énekeket tanultak. Végül az elkészült lámpásokkal vettek részt az esti szentmisén, melyen elénekelték az egyik most megtanult éneket.

Bunda Fehér Rita

Kárpátalja.ma

A képek forrása: a beregszászi plébánia facebook oldala

„Küldetéstek van!”

Az egyházmegyei szinódus megnyitása Munkácson

Az egész világon 2021. október 17-én, missziós vasárnap nyitották meg az egyházmegyékben a szinódust, így nálunk, a Munkácsi Római Katolikus Egyházmegyében is. Ünnepléses bevonulással kezdődött 9.30-kor a szentmise Munkácson, a székesegyházban, a Szentlelket hívó énekkel. A szentmise főcelebránsa Majnek Antal megyéspüspök volt. Mivel ezen a hétvégén tartotta éves lelkipátlátását az Egyházmegyei Pasztorális Tanács, tagjai az egész egyházmegye híveit képviselték a szentmisén.

Ferenc pápa kívánsága volt, hogy a 2023-ban tartandó püspöki szinódusra az egyházmegyékben kérdezzék meg a híveket egyházunkhoz való kapcsolatról, véleményükről, fájdalmaikról. A Szentatya így akarja bevonni a szinódusi folyamatba Isten egész népét. Erről beszélt a szentmisén a püspök atya: „Fontos, hogy a szívünkben a legfőbb helyen legyen Isten szava. A Szentatya azt kéri, hogy az elkövetkező két évben nagyon kérjük a Szentlélek vezetését ennek a maga nemében első, az egész világra kiterjedő szinódusnak a folyamatára. Végül pedig bízzuk azt Isten után Szűz Máriára, aki az apostolok királynője, hogy ő járjon közben értünk, az egész világ katolikusaiért, hogy a Szentlélek sugallata mutakozzon majd meg a szinódus végén. A Szentatya igyekszik minden népet meghallgatni, hogy mindenkinek eljusson hozzá a véleménye azokról a kérdésekről, amelyeket feltesz számunkra.”

„Ezen a mai napon a missziókra is gondolunk az egész világon, azokra az emberekre, akik életüket adják mindazokért, akik nem ismerik az Isten ígétjét, az evangéliumot, az örömhírt” – folytatta Antal püspök atya. „Imádkozzunk értük – de imádkozzunk saját magunkért is, hiszen mindenkinek missziós küldetése van, amit a szentmisék végén hallani is szoktunk: »küldetéstek van!« Mindenkinek küldetése van, aki meg van kereszttelvedve, aki az Isten ígétjének ismeretében eltelt az evangélium örömevel.”

A prédikáció után ígéretet tettek az

Egyházmegyei Pasztorális Tanács tagjai, akik a szentmise után egy évre szóló kinevezésüket is átvették a megyéspüspöktől.

Pápai Zsuzsanna

A szentmiséről a következő videófelvételeket tekinthetjük meg:

Majnek Antal püspök szentbeszédét a Veritas egyházmegyei médiaprojekt

youtube-oldalán (Veritas - Євангелізаційний медіапроект), a Veritas 12 perces összeállítását ugyanezen az oldalon és a teljes szentmisét az TV21 ungvári televízió youtube-csatornáján (TV21 Ungvár).

Egyházmegyei honlapunkon ennek a cikknek a végén elérhetők a fenti videók linkjei, onnan pedig egy kattintással a videóanyagok.

Rózsafüzér társulatok találkozója Tégláson

Immár második alkalommal, október 8-án rendezték meg a rózsafüzér társulatok találkozóját a téglási Kisboldogasszony-templomban. A két Mária-ünnephez – Rózsafüzér Királynője és Magyarok Nagyasszonya – kapcsolódva ez a rendezvény még inkább ráirányította a résztvevők figyelmét Mária alakjára, közbenjáró, anyai szeretetére.

A találkozóra négy egyházközségből érkeztek a hívek: Csap, Rát, Salamon és Téglás rózsafüzér társulatainak tagjai képviseltették magukat, csaknem 50 ember. A helyiek szívéllyes vendégfogadása után Thurzó Péter atya köszöntötte az egybegyűlteket a gyönyörű Kisboldogasszony-templomban. Ezután Péter atya előadására került sor, amelyben Szent II. János Pál pápa Virginis Mariae kezdetű apostoli leveléből idézett részlet alapján rávilágított a rózsafüzér imádság különleges sajátosságaira. Kiemelte az elmélkedés által elmélyült lelkiállapot fontosságát, melynek következtében Mária segítségével közelebb kerülhetünk Jézus által az Atyához.

Az előadás után tanúságtétel következett, majd a hallottak és a megtapasztalt élmények kiscsoportos megbeszélése, ahol mindenki elmondhatta, amit fontosnak tartott megosztani a többiekkel.

Délben egy különleges, ünnepi formájú rózsafüzért imádkoztunk, szentségkitétel mellett.

A helyiek vendégszeretetének köszönhetően nemcsak lelki táplálékunkról gondoskodtak, hanem finom ebéd is várta a híveket.

A nap második részében vetítés következett: Barna Máté domonkos atya lebilincselő előadását tekinthettük meg. Érdekes szempontokkal bővítette a rózsafüzér imádsággal kapcsolatos ismereteinket, rávilágított Jézus különleges jelenlétére ebben az imában. Az előadás alatt gyónási lehetőség volt, amellyel, hála Istennek, sokan éltek a testvérek közül.

Az Isteni Irgalmasság órájában együtt imádkoztunk az irgalmas rózsafüzért, majd szentmise következett. A záró áldás

előtt az egybegyűlteket énekszóval kivonultak a gyönyörű őszi napsütéses templomkertbe, ahol mindenki nagy meglepetésére egy óriási, héliumos lufikból alkotott rózsafüzér várt ráuk. A közös ima és áldás után csodáló szemek és hálás szívek kíséretében az égbe emelkedett a csodás rózsafüzér.

Mindannyiunk szíve tele van hálával és örömmel, hogy a Szűzanya szeretete mindannyiunkat ide vonzott erre a csodálatos napra. Hisszük: „Ez az a nap, mit az Úr rendelt!” annak érdekében, hogy még inkább megtapasztaljuk a közösség megtartó erejét. Azt, hogy milyen jó együtt lenni olyan emberekkel, akiknek ugyanúgy fontos a hit, Isten irgalmas szeretete, a Szűzanya oltalmába vetett bizalom. Akik életében mindennapi gyakorlat, életet adó forrás az ima, Jézus pedig olyan, mint a levegő: nélküle nincs élet!

Köszönjük a szervezőknek, segítőknek, résztvevőknek ezt a feledhetetlen napot! Dicsőség érte Istennek!

Fekete Alica

forrás: A Csapi Római Katolikus Plébánia facebook oldala

A csapi és környéki egyházközségek kirándulása

Egy különleges, zárandoklattal egybekötött kirándulásra invitálta Thurzó Péter atya szolgálati helyeinek (Csap, Salamon, Téglás, Rát) híveit október 14-én. Kihasználva a

munkaszüneti napot és a gyönyörű őszi időt, több mint 50 emberrel indult el a kényelmes neoplán busz a kora délelőtti órákban. Az úti cél a Munkácsi Szent Márton székesegyház és a beregvári Schönborn-kastély volt.

Induláskor még csak sejtettük, hogy ez egy igazi ajándékokkal és áldásokkal teli csapatépítő program lesz, ahol gyerek, fiatal, „régibben fiatal” és idős megtalálja a pihenés, a feltöltődés, az Isten jelenlétében való felüdülés örömeit.

Munkácsra érkezve egy kis kötetlen beszélgetés, ismerkedés, régi ismerősökkel, barátokkal való áldott időtöltés következett. Ezután szentmisén vettünk részt, amit Péter atya mutatott be a templom melletti kis kápolnában. Utána a különleges légkört árasztó, gyönyörű Szent Márton székesegyházban szentségimádás keretében vihette mindenki az Úr elé csendes áhítatban háláját, kérését, felajánlásait. Imádkozhatott egyházmegyénk megújulásáért, szereteteiért, különböző szándékokra.

Ezt követően a templom szomszédságában lévő hangulatos Régi Vár nevű étterembe invitálta a résztvevőket Péter atya, ahol finom háromfogásos ebéddel és kitűnő kiszolgálással vártak minket.

Ebéd után a Schönborn-kastély felé vettük az irányt, és csodálatos, örömteli délutánt és kora estét töltöttünk együtt Beregváron. Az idegenvezető kétórás túra keretében bemutatta nekünk a kastélyt, mesélt építészeti különlegességeiről, az ott lakók életének érdekes epizódjairól. Megismerhettük a helyhez kötődő legendákat, történelmi eseményeket. Megcsodálhattuk az 50 hektáros park gondosan ápolt növényvilágát, megmosakodhattunk az Örök Szépség Forrásában, ihattunk a hűs forrásvízből.

Mire lement a nap, mindenki, tagjaiban kellemes fáradtsággal, de szívében örömezzéssel és háláénnel, csak azt érezte: jó volt nekünk együtt lenni, Isten szeretetében megfürödni, Isten arcát a másik emberben felfedezni, az Ő teremtet világának szépségében gyönyörködni.

Hálásan köszönöm mindannyiunk nevében elsősorban Péter atyának, aki megálmodta ezt a csodás kirándulást, a csapi plébánia képviselőtestületének, akik megszervezték, és minden résztvevőnek, akikkel átélhettük ezeket a feledhetetlen élményeket.

Dicsőség Istennek mindenért!

Fekete Alica

forrás: A Csapi Római Katolikus Plébánia facebook oldala

Honismereti kiránduláson a beneiek

A Benei Római Katolikus Egyházközség 2021. október 30-án honismereti kirándulást szervezett, melynek keretében felkerestük Kárpátalja néhány nevezetességét.

Első megállónk Munkács városa volt. A kirándulás szervezésénél fontos szempont volt, hogy a meglátogatott helyszínek a magyarságunkhoz kapcsolódjanak. Ezért is tökéletes napindító helyszínnek bizonyult a nemrég átadott Munkácsy Mihály Magyar Ház. Az Osztrák-Magyar Monarchia idején épült palota egykor pénzügyintézetként szolgált, napjainkban viszont a kárpátaljai magyarság megmaradását segíti azzal, hogy ott-hont biztosít a különböző kulturális, művészeti eseményeknek. Látogatásunk során az intézmény menedzsere vezetett körbe bennünket és ismertette velünk az épület történetét. A nagyterem falain az épület nevét viselő Munkácsy Mihály világhírű festőművész képeinek reprodukcióit láthattuk. A kiállítóteremben Bokotej Lóránt *Világgyetem* című festészeti és szobrászati kiállítását is megcsodálhattuk.

A kulturális feltöltődés után egy történelmi helyszín következett: a beregszentmiklósi várkastély, ahol maga a vár házigazdája, Bartos József vezetett körbe minket és beszélt el nekünk a vár és birtokosai történetét.

Ezután következett fő úticélunk, a Szolyvai Emlékpark. A II. világháború idején elhurcolt ártatlan férfiakra emlékeztünk. Településünkéről is számos apát és fiúgyermeket hurcoltak el, akik közül többen soha nem térhettek vissza a családjukhoz. Halottak napjához közeledve koszorút vittünk és gyertyát gyújtottunk, ezen férfiak emléke előtt tisztelegve. Majd 80 év eltelté után is fontos az emlékezés, a fiatal generációnak meg kell ismernie történelmünk e sötét időszakát, és a jövőben is meg kell emlékezni róla. Közös ima után folytattuk utunkat.

Kirándulásunk záró helyszíne a beregvári Schönborn-kastély volt. A gyönyörű őszi, napsütéses időjárás megfelelő alkalom volt egy hosszú sétára a kastély parkjában, ahol gyönyörködhetünk a természet szépségében.

Egyházközségünk tagjai kellő fáradt-

sággal, de mosollyal az arcukon szálltak le Benében az autóbusról. Hálás szívvel köszönjük a Jó Isten gondviselő szeretetét, amivel ezen a napon is átölt bennünket és vigyázott ránk utunk során.

Kirándulásunk megvalósulását a Magyar Kormány, a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. támogatta. Köszönjük!

Botos Gyöngyi, Bene

Veritas, az egyházmegyei médiaevangelizáció

Ez év júliusának végén Lucsok Miklós segédpüspök az alábbi hírt és hozzá kapcsolódó gondolatait tette közzé a világhálón:

„A mai napon, július 25-én elindítjuk Egyházmegyénk Veritas elnevezésű evangelizációs médiaprojektjét, melyet a Munkácsi Egyházmegye Pasztorális Tanácsa fog működtetni.

Hosszú időn keresztül hordoztuk a szívünkben a gondolatot, hogy a szolgálatnak ez a formája létrejöjjön Egyházmegyénkben; vágytunk rá, és néhány ember felismerte, hogy szükség van erre. Nagyon örülünk annak, hogy ez a gondolat, ez az álom, ez az isteni sugallat megvalósult és elkezdődött. Látjuk, hogy Isten megáld és hív minket, és végre testet ölt a projekt.

A Veritas evangelizációs médiaprojekt arra hivatott, hogy Isten Igéjét, az Egyház tanítását vigye el az emberekhez, választ adjon azokra a kérdésekre, melyek a gyakorló keresztényekben ébrednek, és azokban, akik még távol vannak Egyházunktól. A Veritas az internetes felületre kerül fel, hogy a Jó Hírről és az Igazságról beszéljen ott, ahol az emberek igénylik. Egykor az apostolok tereken és piacokon prédikáltak – ezeket a piacokat és tereket manapság az közösségi oldalak jelentik. A médiaprojekt célja: Istentől az igazságnak megfelelő, valós információt „önteni” a modern kori álhírek (fake-ek), hazugságok, féligazságok és dezinformációk „tengerébe”. Itt, ezen az internetes felületen – ahol az emberek összezavarodtak, és éhséget éreznek az igazságra.

A Veritas többnyelvű projekt, melynek célja elsősorban az, hogy másokkal is megosszuk Istennel való kapcsolatunkat Egyházmegyénkben, melynek különleges gazdagsága: a többnyelvűség és a többféle kultúra együttélése.

A Szentlélek örömeivel örvendezve tudatjuk tehát, hogy a mai nappal elindult ez a projekt.

Kérünk benneteket, kedves Testvérek, hogy vegyetek részt benne aktívan, imádkozzatok érte és küldjétek visszajelzéseket. A Veritas médiaprojekt munkatársai örömmel fognak válaszolni az Egyházmegyénkben felmerülő minden olyan

igényre, mely segít kibontakoztatni Krisztussal való kapcsolatunkat.

Reméljük, hogy Krisztussal való kapcsolatunk elmélyülése Kárpátalja, az egész ország és az egész világ számára is áldássá válik.

Lucsok Miklós

a Munkácsi Egyházmegye segédpüspöke”

Azóta eltelt három hónap, s bizonyára egyre többen találkoznak az internetet böngészve a Veritas anyagaival: videóösszeállítások és interjúk, napi szentekről szóló bejegyzések formájában. A „Kérdezd a papot” vagy „Elmélkedések a Veritas-on” elnevezésű sorozatokban egyházmegyénk papjai beszélnek hitünk alapigazságairól és olyan kérdésekről, mely sokakat foglalkoztat, de esetleg nem merik megkérdezni azt. Akár az elhunytakkal kapcsolatban, a házasság, a szerelem kérdéseiről, ünnepeinkről, az imádságról, a szentmiséről. Interjúk készülnek papokkal, szerzetesnőkkel, fiatalok mondják el tanúságtételüket hitükről. Egy-egy hosszabb egyházi esemény összefoglalóját is megtaláljuk néhány percben. Számos szentbeszéd is található a youtube-csatornán, melyet a közelmúltban hangzott el papjainktól, de eddig nem volt egy olyan közös oldal, ahol ezeket közkinccsá lehetett tenni. Mint Miklós püspök fenti írásában is olvashattuk, anyagaink nem titkoltan nemcsak a már hívőkhöz szólnak, hanem azokat is szeretnék megszólítani, akik csak távolról szemlélik egyházunkat, vagy éppen semmilyen kapcsolatban nincsenek vele – szeretnénk velük is megismertetni Krisztus valódi tanítását, eloszlatni ezzel kapcsolatos tévhiteiket.

A Veritasnak van youtube-csatornája (Veritas – Євангелізаційний медіапроект), facebook-oldala (veritas.magyarul és veritas.munkacsdiocese címmel, külön a magyar és az ukrán nyelvű anyagoknak), valamint a Viberen is jelen van az evangelizációs projekt.

Tapasztalatunk szerint sokan olvassák, nézik és megosztják a Veritas anyagait, ami örömdetes, hiszen az evangelizáció úgy valósul meg, ha ezek minél szélesebb körben elterjednek. Kérjük, aki olvassa, ossza meg és terjessze az ott olvasottakat-látottakat, és jelezzen vissza a munkatársaknak a veritas.mediaproekt@gmail.com címen vagy a Veritas valamelyik internetes felületén, mi az, ami megragadta, mi az, amit hiányol vagy nem tetszik neki. Mindezek hozzájárulnak ahhoz, hogy valóban az kerüljön fel a Veritasra, amire szükség van ahhoz, hogy Jézus Krisztus evangéliuma általunk is terjedjen. Végül pedig ne csak terjesszük, hanem gondolkodjunk is el a hallottakon-olvasottakon és valósítsuk is meg azt, ami úgy érezzük, nekünk szól. Hiszen Isten ígéje mindenkihez szól, és mindenkihez másképp szól – úgy, ahogy neki van rá szüksége.

Október 3. Felszentelésének 20. évfordulóját ünnepelte a muzsalyi templom. A szentmisét Majnek Antal püspök tartotta, római és görögkatolikus papokkal és hívekkel együtt.

Október 7-én Budapesten eltemették Luchterhand Irén tanárnőt, aki éveken keresztül járt Kárpátalja cigánytáboraiába diákjaival együtt, hogy ott a gyerekekkel foglalkozzanak. A temetésre az általa látogatott táborok lakóiból is érkezett küldöttség.

Október 10-én Majnek Antal püspök ünnepi szentmise keretében újra megáldotta a nagybégányi templomot annak felújítása után.

Október 17-én a munkácsi székesegyházban ünnepi szentmisével nyitotta meg az egyházmegyei szinódust Majnek Antal püspök. A szentmisén ígéretet tettek az Egyházmegyei Pasztorális Tanács tagjai, akik azon a hétvégén tartották éves lelkigyakorlatukat.

November 3-án Tiszabökényben a római katolikus templom mellett most elkészült játszóteret áldotta meg Majnek Antal püspök.

November 11-én tartották Munkácson a székesegyház búcsúját. A szentmise meghívott vendége és szónoka Visvaldas Kulbokas ukrainai apostoli nuncius volt.

November 19-én ünnepelték a bustyaházi Szent Erzsébet Óvoda megalakulásának 20. évfordulóját. Ebből az alkalom-

70. születésnapját ünnepli Majnek Antal megyéspüspök

Szeretettel köszöntjük megyéspüspök atyánkat hetvenedik születésnapja alkalmából! Tartsa meg őt Istenünk egészségben, hűségben és készséges szeretetben továbbra is, adjon neki erőt és bölcsességet nem könnyű feladatához! Isten éltesse sokáig!

ból Majnek Antal püspök megáldotta az óvodát, a benne nevelkedő gyermekeket szüleikkel és nevelőikkel együtt.

Luchterhand Irén emlékezete

Irén tanárnő – ahogy sokan ismerték és szólították – a Szentendrei Ferences Gimnáziumban tanult, és az egyetemi diploma megszerzése után ott kezdte el tanári munkáját.

1979-ben ismertem meg őt, amikor a diákokkal először mentünk kirándulni, illetve kajakozni. Attól kezdve 1989-ig minden nyáron legalább egy hétiig az általa kiválasztott diákokkal együtt csónakáztunk be Magyarországon nagyobb fo-

lyóit. Ezeken a kirándulásokon is, akárcsak az iskolában, nagy fegyelmet tartott, s így nagyon megkönnyítette a dolgomat. Mindennap háromszor imádkoztunk a gyerekekkel, és szentmisén vettek részt a folyó melletti falvak, városok templomaiban.

1982-ig együtt is tanítottunk: ő matematikát, én hittant, fizikát és technikát. Hallottam a diákoktól, hogy nagyon szigorú tanár volt, de sokat is foglalkozott velük, főleg a saját osztályával; szerette őket, és nemcsak a szellemi, hanem a lelki fejlődésükre is ügyelt, és sok időt, energiát fordított rájuk. Minden ballagó diáknak ő és néhány lány varrta, hímizte a „ballagó-táskákat”.

Az utóbbi két évtizedben pedig nyaranta tucatnyi diákot hozott el magával, akikkel a cigánytáborainkat látogatta, ahol a gyerekeknek hittanórát tartott, és sok imát, éneket és játékot tanított nekik. Felölt asszonyokat is tanított varrni, kötni (zoknit) és főzni. Ezek a diákok általában egy-egy hetet töltöttek itt, ő viszont egy hónapot volt itt nyáron, de jöttek az őszi

és téli szünetekben is. Nagyon sok örömet szereztek a mi szegény cigánygyerekeinknek, akik mindig visszavárták őket. Ők is szívesen végezték ezt a szolgálatot, és az Úristen kegyelmével gazdagodtak. Irén tanárnő már hónapokkal előtte készült a misszióra: imák, énekek, játékok gyűjtésével, és természetesen gyűjtötte a diákokat, segítőköt is.

Ungváron lett egyszer rosszul; amikor bevitték a helyi kórházba, az ottani orvos kérte, hogy vizsgálta meg magát Magyarországon, mert daganatgyanús tünetei voltak. Az orvos sejtése beigazodott Budapesten. Nagyon rosszul volt, de biztos, hogy több mind száz gyerek imádkozott érte itt is, ott is. Meggyógyult, és ismét eljött, a jövőt tervezgette. Sajnos erre nem került sor; amikor több év után visszaesett a betegségbe, a Mennyei Atya már hazahívta őt, sok-sok szerteágazó munkája után, aminek gyümölcseit a szentendrei diákok és a mi szegény gyermekeink nem felejtik el.

Majnek Antal püspök

Az élet igéje, 2021 november

„Boldogok a békességszerzők, mert őket Isten fiainak fogják hívni.” (Mt 5,9)

Máté evangéliuma a korabeli zsidó környezetből származó keresztényeknek íródott. Ezért használ sok olyan kifejezést, amely az ő kulturális és vallási hagyományukra jellemző.

Az ötödik fejezet úgy mutatja be Jézust, mint az új Mózes, aki fölmege a hegyre, hogy Isten törvényének összegzését hirdesse: a szeretet parancsát. Hogy a kellő ünnepélyességet is megadja ennek a tanításnak, azt mondja az evangélium, hogy Jézus úgy tanított, mint egy mester.

Ám ennél is többről van szó: Jézus elsőként tanúsítja azt, amit hirdet. Ez teljesen nyilvánvaló, amikor a boldogságokról beszél, mert egész élete ezt példázza. Felhívja a figyelmet a keresztény szeretet radikalizmusára, annak gyümölcseivel, áldásával és örömeivel együtt. Szó szerint a boldogságával.

„Boldogok a békességszerzők, mert őket Isten fiainak fogják hívni.”

A Bibliában a béke, héberül shalom az ember teljes harmóniáját fejezi ki önmagával, Istennel és mindazzal, ami körülveszi őt. Ma is sokan köszöntik így egymást, az élet teljességét kívánva ezzel. A béke mindenekelőtt Isten ajándéka, de a mi odaadásunktól is függ.

Az összes boldogság közül talán ez kívánja a legnagyobb aktivitást, arra hív, hogy a közömbösségből kilépve az egyetértés megteremtésén munkálkodjunk. Kezdjük magunkon és a saját környezetünkben, lendítsük mozgásba az elménket, a szívünket és az izmainkat! Odaadást kér, hogy törődjünk a többi emberrel, gyógyítsuk be személyes szinten és a társadalomban is az önzésünk okozta sebeket és traumákat, melyek megosztanak minket, és munkálkodjunk ezen minden erőnkkel.

Amint Jézus, Isten Fia, aki azzal töltötte be küldetését, hogy a kereszten odaadta az életét azért, hogy újra egyesítse az embereket az Atyával, és elhozza a földre a testvériséget. Ezért mindenki, aki a békét építi, Jézusra hasonlít, és Isten fiának nevezik, mint Jézust.

„Boldogok a békességszerzők, mert őket Isten fiainak fogják hívni.”

Jézus nyomdokaiban járva minden napunk a „békesség napja” lehet, ha véget vetünk a kisebb-nagyobb háborúknak, amelyek folyamatosan zajlanak körülöttünk. Ennek az álomnak a megvalósításához nagyon fontos, hogy építsük a barátság és a szolidaritás hálóját, nyújtsunk segítő kezet, és fogadjuk is el azt.

Ahogy Denise és Alessandro meséli: „Amikor megismertük egymást, nagyon jól éreztük magunkat együtt. Összeházasodtunk, és az elején minden rendben volt, a gyerekek születésekor is. Idővel aztán jöttek a hullámok. Semmiféle párbeszéd nem volt közöttünk, és minden téma vita forrása lett. Úgy döntöttünk, hogy együtt maradunk, de mindig visszaestünk ugyanabba a hibába, és csak keserűség és ellentét volt közöttünk. Egy ismerős házaspár azt ajánlotta, hogy vegyünk részt egy tanfolyamon, amit nehézségekkel küzdő pároknak szerveztek. Ott nemcsak felkészült szakemberekkel találkoztunk, hanem »családok családjára« találtunk, akikkel megtudtuk osztani a problémáinkat. Nem voltunk már egyedül! Újra fény gyúlt az életünkben, de ez csak az első lépés volt. Otthon aztán megint nem volt könnyű, és időnként még elesünk. Az segít, hogy törődni szeretnénk egymással, mindig újra akarjuk kezdeni, és kapcsolatban akarunk maradni ezekkel az új barátainkkal, hogy együtt tudjunk előre haladni.”

„Boldogok a békességszerzők, mert őket Isten fiainak fogják hívni.”

Jézus békéje „új szívet és új látásmódot is kér tőlünk, hogy mindenkiben az egyetemes testvériségre hivatott embert szeressük és lássuk” – mondja Chiara Lubich.

És hozzáfűzi: „Még a házastárs szomszédokban is? Abban a kollégámban is, aki karrierem útjában áll? Azokban is, akik másik párthoz tartoznak, vagy a kedvenc focicsapatom ellen drukkolnak? A más vallású vagy más nemzetiségű emberekben is?”

Igen. Mindannyian fivéreim és nővéreim ők. A béke pontosan itt kezdődik, abban a kapcsolatban, amelyet felebarátainkkal építünk. »A rossz az emberek szívében születik« – írta Igino Giordani. – »Tudatára kell ébrednünk, hogy ahhoz, hogy elhárítsuk a háborús veszélyt, ki kell vetnünk magunkból azt az agresszív, mások kihasználására és az önzésre épülő lelkületet, amelyből a háború fakad.«

Ha mi megváltozunk, a világ is meg fog változni. [...] mindenekelőtt helyezük fénybe azt, ami összeköt bennünket, így hozzájárulhatunk a béke kultúrájának megteremtéséhez, és együtt dolgozhatunk az emberiség boldogulásáért. [...] Végül mindig a szeretet győz, mert erősebb mindennél. Próbáljunk meg így élni ebben a hónapban, hogy a béke és az igazságosság kultúrájának kovásza lehessünk. Így megszületik bennünk és körülöttünk az új emberiség.”

Letizia Magri

A boldog drinai nővérek

Tíz évvel ezelőtt, 2011-ben Szarajevóban boldoggá avatták a drinai vértanúkat, az Isteni Szeretet Leányai-rend öt tagját. A Kongregáció nővérei 1911-ben alapították meg a Szarajevótól mintegy húsz kilométernyire fekvő Paléban a Mária Otthont a beteg nővérek, valamint a Szent József Intézetben ténykedő tanítónők részére. Egy idő után az otthon a szükségben élők menedékháza lett, ahova bárki betérhetett egy tál ételért, szállásért, lelki vigaszért.

Miután 1941. április 6-án a náci Németország megtámadta Jugoszláviát, Palét is elérte a háború. A zárdában akkor öt nővér élt. Julia Ivanišević horvát házfőnöknő, Berchmana Leidenix osztrák, Krizina Bojanc szlovén, Antonija Fabjan szlovén és Banya Bernadett magyar származású nővér arra esküdött fel, hogy a háborús körülmények között is önzetlenül támogatja a szegényeket, az árva gyerekeket, ápolja a betegeket. A nővérek nem tettek különbséget hit és nemzetiség alapján, mindenkit támogattak. 1941 áprilisában a lebombázott Belgrádból menekülő kormánytagok is Paléban lettek menedéket, és Bernadett nővér öt napig szolgálta főztjével a halálra rémült minisztereket és családtagjaikat.

1941. december 11-én a csetnikek törtek rá a zárdára, kirabolták, majd felgyújtották a Mária Otthont. Az öt nővért, más foglyokkal együtt, a boszniai Goražde felé hurcolták. Ezzel megkezdődött a nővérek négynapos keresztútja. Hidegben, hóban, megfelelő ruházat nélkül hajtották őket. A hetvenhat éves Berchmana nővér annyira legyengült, hogy képtelen volt tovább gyalogni, így Sjetlinában, a csetnikek központjában maradt őrizetben. A négy fiatalabb szerzetesnővért Goraždeban egy kaszárnya második emeleti szobájába zárták. Hitük megtagadására akarták őket rábírní, kezdetben szép szóval, majd fenyegetésekkel. Végül december 15-én éjszaka rájuk törtek a részeges csetnikek és rávetették magukat a nővérekre, akik emberi méltóságuk és tisztasági fogadalmuk megőrzéséért minden erővel védelmezték magukat. Végül Julia nővérnek sikerült kiszabadulnia a támadók kezei közül, és az ablak-

hoz futva „Jézus, ments meg minket!” kiáltással a második emeletről a mélybe vetette magát. Tettét a három másik nővér is követte. Ezt látva a csetnikek megörököndtek, majd felbőszülve és örvengve utánuk rohantak. A sebesült, de még élő nővéreket a kaszárnya udvarán támadóik halálra késelték. Ruháikat szétszertották, testüket a Drina folyó partján hagyták. Másnap a sírásó egy bottal belökte őket a folyóba, amely a bátor szerzetesnők sírgödre lett. Mártírhaláluk híre gyorsan elterjedt, és a nővéreket drinai vértanúknak kezdték nevezni. Későbbi forrásokból derült ki, hogy Berchmana nővért december 23-án társaitól elszakítva ölték meg.

A drinai vértanúk közül a legfiatalabb, a 29 éves Terezija Banja (Banya Teréz), a későbbi Bernadett nővér 1912. június 17-én született a horvátországi Nagygyordonyban (Veliki Grđevac). Josp Banja (Banya József) és a szintén magyar származású Kovács Teréz (Tereza Kovač) tizenkettedik gyermeke volt. A környékeliek mélyen hívő családnak ismerték őket. Ha elismerően akartak szólni valaki vallásosságáról, azt mondták: olyan buzgó, mint egy Banja. A szülők a ferences harmadrend tagjai voltak, jelentős szerepet vállaltak a szertartásokon, leginkább a temetésekben. Mivel a plébános nem tudott magyarul, Banya József imádkozott magyarul nyelven a hívő közösséggel, beszédeket, buzdításokat is mondott. A család naponta adott hálát a ház egyik sarkában berendezett kis házi oltáruk előtt. Szomszédok, falubeliek is csatlakoztak hozzájuk közös imádságra. A házban két nyelven beszéltek és imádkoztak: magyarul és horvátul.

Teréz kitűnt szerénységével és buzgóságával. Már nagyon fiatalon hívást érzett az Istennek szentelt életre. A szülők ajándéknak tekintették döntését, de várnia kellett, míg idősebb lett. 1929 decemberében apja Szarajevóba kísérte, ahol megkezdhetette a jelöltidőt. A testvéreitől és rokonaitól való búcsúzaskor ezt mondta: „Inkább meghalnék, minthogy ne teljesítem hivatásomat.” Később, fiatal szerzetesnőként Paléban, a kolostor konyháján dolgozott. Derűs, áldozatkész fiatal nővérnek ismerték. Sok nő-

vére, felnőttre, gyermekekre, szegényre főzött, akik Paléba jöttek megerősödni, fölépülni. Egyik szerzetesnővére tanúsága szerint Bernadett nővért „Isten úgy formálta, hogy napsugara legyen azoknak, akikkel van, akik között van, és akikért élt. Ő volt a szíve és lüktető ere a palei kis szerzetesközösségnek.” Sokan mások is megjegyezték: az Istenért, a szegényekért és a Társulatért dolgozik, úgy, ahogy az alapító anya, Lechner Franciska megálmodta.

Bernadett nővér önátadása életének 29. évében beteljesedett, amikor nővértársaival együtt vértanúhalált halt. Életét egészen odaadta Jézusért és fogadalmiért.

A bátor szerzetesnő mártírhalálának híre széles körben elterjedt. A boldoggá avatásukhoz szükséges egyházmegyei eljárást 1999-ben Szarajevóban indították meg. A boldoggá avatásra 2011. szeptember 24-én került sor ugyanott. Emléknapijuk december 15-én van.

„Sokakban felmerül a kérdés, mit mond az ő életük a ma emberének, és hogy miért pont őket avatta boldoggá az Egyház, hiszen másokat is megölték... Mi a különbség az áldozat és a vértanú között? A hívő ember jól tudja, hogy a vértanú az, aki Krisztus mellett tesz tanúságot szeretetből átadott életével, akár a hit, akár az Egyház iránti elvakult ellenséges szenvedély áldozata lesz” – fejtette ki Erdő Péter bíboros.

Összeállította: Riskó Marianna

Advent – a történelem „áldott állapota”

Egyszer Balatonszéplakon megkérdeztem egy megszállott horgásztól, tulajdonképpen mi a jó ebben a sportban, hiszen ahogy elnézem, napok óta csak a botot fogja a kezében. Az öreg nevetett és azt válaszolta: „A várakozás, uram. A várakozás! Nekem egy mázsa ponty nem ér annyit, mint az az egy darab, amelyre hetek óta vadászhatok.”

Lakatos Sándor, a *Parasztok imádkoznak* című regényében írja, hogy „aki látott már eget kémlelő parasztot, aki aggodódik a termésért, fölfog valamit abból a reményből, ami életeti ezt az embert, imájában már elővételezi, előlegezi az esőt, s így kibírhatóbb a szárazság”.

Amikor én is lelkesen énekelem, hogy az égi magasok harmatozzanak, valahogy a lelkem mélyén már készítettem az utat a betlehemi örömhöz, készülődésem izgatottsága karácsonyi előleg a szívemben.

Milyen gyönyörű lehetősége nyelvünknek, hogy az új életet hordozó asszonyt, a várandós anyát – bármilyen „terhes” is legyen a szíve alatt hordott magzat súlya, „áldott állapotban” levő asszonynak mondja. Mennyit írhatna ennek a várakozásnak izgalmairól, fájdalmairól és örömeiről egy kismama, ha naplót vezetne ama kilenc hónapról, amely reménységének születéséhez szükséges.

Az adventi idő a történelem „áldott állapotát” idézi föl bennünk. Azt a hatalmas készülődést hozza közeink, amely az ősevangéliumi ígéretektől kezdve ott ég a megváltást várók szívében. Évezredek vajúdását sűrítjük össze ebben a négy hétben, hogy átéljük a reményből élő ember boldogságát.

A várakozás „a reménység iskolája”. Annak megvallása, hogy nem vagyunk elegendők önmagunknak, életünk értelmét saját kis zárt rendszerünkben nem találjuk meg; bennünket Az éltet, Aki majd jön. Adventi ember az, aki mindig nyitott egy nálánál nagyobb titokra.

Hányszor esünk abba a tévedésbe, hogy irigykedünk valakire, mert „annak minden sikerül”, annak egyfolytában „jól megy”. Pogány panaszkodás ez!... Tessék mondani, mi sikerül annak, aki nem várakozik az Istenre??? Talán irigylésre méltó

a sorsa? A keresztény a reménység iskolájába jár. Számára a várakozás az a kincs, amely megváltja az időt az egyhangúságtól, a szürkeségtől, hiszen izgalmassá teszi az életet. Csak a jövőnek elkötelezett ember változtathatja meg a világot, s teheti boldogabbá jelenét is. Ki lehet boldogabb? Az, akinek elegendő a „percemberkék dárídója”, vagy az, aki az örökkévalóság igézetében tud élni?

József Attila a *Várakozás* c. versében egy alvó vár képét idézi elénk, egy kongó termekből álló, magányos kastélyt fest meg. Csak a vers két utolsó sorából „derül ki”, hogy ez a vár mi magunk vagyunk. Létünk lényege ez a „vár”-ság, elhagyatottságunk egyetlen vigasza a várakozás lehet. „Udvaron egy mélyvízű kút, rátűz a Nap, habja vakít, s alszik a vár, elhagyatott, mint a halott. Vár valakit.”

Egyáltalán nem mindegy, hogy csupán valamire, vagy talán Valakire is képesek vagyunk várakozni. Akinek elegendők a dolgok, aki mindig „valami után” lohol, azt elragadja a szerzés ördöge, s állandó rettegésben él.

Mennyivel boldogabb nála az a lány, akiről Koncz Zsuzsa énekel, aki „könnyű kiskabátban” izgatottan sétál egy eszpresszó előtt, lesi az óráját, mert nagyon várja már, hogy megérkezzen az, akit szeret. Bródy János, a dal szövegének szerzője ebből a képből kiindulva mutat rá életünk értelmére: „Én azt gondoltam, hogy az életünk nem más, mint állandó, nyugtalan, örök várakozás, s mikor az ember többé senkit se vár, az mindennek a vége már”.

A várakozás nem a kicsinyesek, hanem a nagyra nőtt szívű emberek boldogsága... Gondoljuk végig: ha egy ember annyira kitágíthatja a szívünket, hogy egész világunkat megváltottatja, mennyivel óriásibb lehet a világról alkotott képünk (nézetünk), ha maga az Isten szólít ki bennünket magányunk várkastélyából??? Élek az advent boldogságában, a Jézus-várás szépségében, egyetlen napom sem unalmas...

Enzsől Ellák *Szeretet-hittan* c. könyvéből

Az adventi időszak két része

Advent idejét két részre oszthatjuk, melyeket a szentmise szövege is jelez. Az első rész (december 17-ig) a várakozásról és a készenlétről szól: „Ő első eljövetelekor magát megalázva testet öltött, teljesítette a kezdettől fogva neki rendelt küldetést, és megnyitotta számunkra az örök üdvösség útját”. A második rész közvetlenül a karácsonyi készülétre hívja fel figyelmünket: „Őt előre hirdette a próféták szózata, és kimondhatatlan szeretettel hordozta a Szűzanya, az ő közeledtét jelezte Keresztelő János, majd biztonyságot tett arról, hogy már hozzánk érkezett”.

Takách-Verbényi: *Adventtől adventig* c. könyvéből

Az adventi időszak

Az advent jelentése: Úrjövét. A jellege kettős: megemlékezés Urunk első eljöveteléről, de ugyanakkor Krisztus történelemvégi, második eljövetelének várása is. Négy adventi vasárnap van. A szentírási olvasmányok az egyes vasárnapokon a következő témákról szólnak: éberség Krisztus várásában (1. vasárnap), megtérésre való felszólítás Keresztelő János prédikációja által (2. vasárnap), az Előfutár tanúságtétele (3. vasárnap) és Jézus születésének hírüladása (4. vasárnap).

Advent liturgikus színe a lila. Ez a szín jelzi, hogy az advent bűnbánati időszaknak is számít. Tisztítsuk meg szívünket bűneinktől, hogy karácsonykor mi is találkozhasunk a világba értünk születő Megváltóval!

Takách-Verbényi: *Adventtől adventig* c. könyvéből

Gyász az ünnepek alatt

Az adventi időszakban és a karácsony ünneplésének különleges heteiben hosszan tartó emlékek születhetnek. Azok számára azonban, akik nemrég veszítettek el szeretettüket, ez az időszak meglehetősen fájdalmas lehet.

ISMERD MEG KORLÁTAIDAT!

Lehet, hogy azon töprengsz, hogy idén ünnepelj-e egyáltalán ebben az időszakban, vagy inkább ne, hiszen a szeretett személy elvesztése miatti fájdalom elviselhetetlen lehet. Lehet, hogy elképzelhetetlen az ünnepek megélése az elhunyt szeretted nélkül. Ha van egy bizonyos ünnepi tevékenység, amely különösen is szomorúságot okoz neked, most ne vegyél részt benne! Ismerd fel, hogy a nap bizonyos szakaszai nehézkesek lehetnek a számodra! A gyász normális, és a gyógyulás része. Jézus is sírt kedves barátja, Lázár halálakor (Jn 11,35).

Annak ellenére, hogy Isten nem ígéri, hogy mentesít minket az élet nehéz időszakaitól, megígéri, hogy átsegít minket rajtuk.

Az Úr ismeri azt a fájdalmat, amelyet te is átélsz, és arra vágyik, hogy meggyógyíthasson téged. Azt akarja, hogy minden fájdalommal, aggodalommal és bánattal Hozzá fordulj (Mt 11,28-30). Jézus meg akarja gyógyítani a lelkedet, és ezt meg is tudja tenni. Nem kell mást tenned, mint beengedni Őt a szívedbe, és kiöntenek Neki a gondolataidat. Az Úr tudja, milyen kínzó egy szeretett ember elvesztése, és melletted akar járni fájdalmaidban. Erőt tud adni neked, ha túl fáradt vagy ahhoz, hogy felállj.

NE SZIGETELD EL MAGAD!

Rendkívül csábító lehet, hogy az ünnepek alatt elszakadj a világ többi részétől; létfontosságú azonban, hogy ne szigeteld el magad másoktól, mert ettől még rosszabbul érezheted magad. A magányon és a gyászon segíthet, ha más családtagokkal és barátokkal töltesz időt. Ezek a hozzád közel álló emberek szeretnének támogatni, meghallgatni, vagy egysze-

rően csak veled ülni akkor is, ha nem akarsz beszélgetni velük. Az egyházközségben lévő barátaid is imádkozhatnak veled és bátoríthatnak.

Nem kell ugyanolyan lelkesnek lenned, mint szeretted halála előtt, de a barátaid és a családod szívesen vennék a társaságodat, még akkor is, ha úgy döntesz, nem mondasz semmit.

A fájdalom elviselhetetlen, és időnként olyan érzés lehet, mintha fulladoznál az élet súlya alatt, de tudd, hogy vannak emberek, akik törődnek veled! A barátaid és a családod szeretnek

téged, és szeretnének megbizonyosodni arról, hogy jól vagy. A velük eltöltött idő akár mosolyt is varázsolhat az arcodra.

GONDOLJ JÉZUSRA!

A legfontosabb dolog, amire gondolnod kell, amikor gyászolsz az ünnepek alatt, az az, hogy Isten veled van. A Biblia azt mondja nekünk: „Ne félj, mert én veled vagyok, ne csüggedj, mert én vagyok Istened! Megerősítelek, meg is segítelek, sőt győzelmes jobboldal támogatlak.” (Iz 41,10). Isten soha nem akarta, hogy bárki meghaljon. Megteremtette Ádámot és Évát, hogy örökké Vele éljenek az éden tökéletes paradicsomában. Ádám és Éva engedetlenségük miatt vétkeztek és elvesztették a kegyelmet (Ter 3,1-24). A földi életünk tehát mulandó az eredendő bűn miatt (Róm 6,23), de egy napon újra láthatod a szerettedet, és örökké vele fogsz élni a mennyben, az Urat imádván. Újra látni fogod őt, és semmi sem veheti el az örömet. Az Úr azt mondja nekünk:

„Így most ti is szomorúak vagytok. De viszontlátlak benneteket, s akkor majd örül a szívetek, és örömtöket nem veheti el tőletek senki.” (Jn 16,22)

Nem vagy egyedül. Isten támogat téged az ünnepek alatt is, és nyugalmat ad gyászoló lelkednek.

Forrás: 777blog.com/iBelieve.com
Ujhelyi Dóra

A lisztes orrú királykisasszony

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy királykisasszony, akit úgy hívtak, hogy Pirkó Piri. Csudájára jártak hetedhét országból. Mert szép volt a királykisasszony szőke haja és nevető kék szeme, de még szebb volt dolgos keze és jó szíve. Mert Pirkó Piri királykisasszony szeretett másokon segíteni. Már régen úgy döntött, hogy kenyeret ad annak, akinek nincs, és ezt szó szerint tette: megtanult kenyeret sütni, és nagy élvezetét lelte abban, hogy gyúrta, dagasztotta, sütötte a kenyeret, a kalácsot, és mindig újfajta ízeket talált ki. Rendesen a konyhában lehetett megtalálni őt, ahol vidáman, énekelve gyúrta és sütötte a kenyeret. Az emberek szerettek bemenni hozzá, mert a kenyér mellé mindig kaptak tőle kedves szót is.

A király csak csóválta a fejét, mikor erről hallott, mert ki hallott már ilyet, hogy egy királykisasszony tésztát gyúrjon és kemencét fűtsön, amikor inkább bálba kellene járnia, lovagolni menni, drága ruhákba öltözködni, a maradék idejében pedig annak rendje és módja szerint unatkozni? Úgy, ahogy a szomszéd királykisasszony, Unatkozó Klementina tette. Az bezzeg értett hozzá, hogyan kell királylány módjára unatkozni! De mondom, a király nem szólt semmit Pirinek, mert titokban nagyon büszke volt a kislányára.

Pirkó Piri híre eljutott Karótnyelt Kázmérig, a szomszéd királyfiig. Karótnyelt Kázmér így gondolkodott magában: „Ideje megnősülnöm. Ha ez a Piri olyan szép, mint mondják, feleségül veszem, hadd legyen díszére palotámnak és országomnak”.

El is indult leánykérőbe. Hamarosan oda is ért, és megtalálta Pirit, aki szokása szerint a kemence előtt sürgölődött. El is tátotta a száját, mikor hirtelen megpillantotta a fehér lovon ülő, gyönyörű ruhába öltözött deli királyfit!

A királyfi viszont egyáltalán nem volt elragadtatva. „Ki hallott már ilyet, hogy egy királylány kenyeret süsön? Csupa liszt a ruhád, a hajad, még az orrod is lisztes! Te nem is vagy igazi királylány!” Azzal megfordította a lovát és füstölögve továbbállt. Mérgében rögtön el is lovagolt Unatkozó Klementina udvarába. Na, ott aztán kapott olyan bűvös-bájos mosolyt a csupa selyembe-bársonyba öltözött királykisasszonytól, hogy rögtön belehabarodott. Nem csoda, hogy így esett, Klementinának volt ideje gyakorolni az elbűvölő mosolyt. Kázmér királyfi felkapta őt maga elé a nyeregbe, meg sem álltak hazáig, ahol rögtön hetedhét országra szóló nagy lakodalmat csaptak.

Közben Pirkó Piri királykisasszony sírt ám keservesen, nem lehetett megvigasztalni. Elment a kedve attól, hogy kenyeret dagasszon és süsön, lehervadt a mosoly az ajkáról. Letette kedves piros pettyes kötényét, felvette királykisasszonyi ruháit, és naphosszat a szobájában szo-

morkodott. Mikor királyi apja megtudta, mit mondott a királyfi a lányának, nagy haragra lobbant. Igaz, addig ő is úgy gondolta, hogy nem ilyennek kell lennie egy királykisasszonynak, de most, hogy más mondta ugyanezt, úgy érezte, mégsincs igaza. De Pirit nem lehetett megvigasztalni. Csak ült szomorkodva, és elhatározta, hogy ezentúl úgy fog öltözködni és úgy fog viselkedni, mint egy igazi királykisasszony. Hátha akkor egy királyfi majd őt ülteti fel a lovára és őt viszi haza feleségnek.

Közben egy távolabbi ország királyának fiához is eljutott Pirkó Piri híre. A királyfinak megtetszett az, amit a királylányról hallott: „Ha ilyen kedves, jószívű és vidám, amilyennek mondják, feleségül veszem. Úgyis szeretnék már feleséget találni, akivel szeretjük egymást és okosan dolgozunk együtt az országom népéért.”

A királyfi rögtön fel is kapott a lovára, és elindult Piriék országa felé. Mikor másnap reggel odaért, csalódottan látta, hogy üres a pékműhely. Piri, mikor meglátta a királyfit, leszaladt a műhelybe. Hej, nagyot dobbant ám a szíve, mikor a királyfi szemébe nézett. Rögtön elfelejtette a múltkori királyfi szép ruháját.

A királyfi csalódott volt, hogy Pirit nem olyannak látta, mint amilyennek a hír mondta. Majdnem hazaindult, mikor azonban Piri szemébe nézett, neki is bizseregni kezdett a szíve, és úgy gondolta, tesz egy próbát. Mintha nem tudná, kivel beszél, ezt kérdezte tőle:

„Nem tudnád megmondani, szép kisasszony, hol találok Pirkó Piri királykisasszonyt? Annyi szépet és jót hallottam róla: hogy egyszerű ruhában süti a kenyeret annak, akinek nincs, jókedv és öröm van körülötte, ezért sokan szeretnek a közelében lenni. De itt ebből semmit nem látok, s a kemencében még a tűz melege is kialudt. Pedig nagyon szerettem volna találkozni vele!”

Piri elpirult ezekre a szavakra, utána azonban rögtön el is sápadt. Jaj, de megijedt, hogy elmegy a királyfi, mert csalódott benne! Nyugalmat erőltetett magára és így szólt:

„Kedves királyfi, nagyon sajnálom, hogy nem találtad itt Pirkó Piri királykisasszonyt. De ha délben visszajössz, akkor már biztosan itt találod őt a kemence előtt!”

A királyfi megköszönte a segítséget, és titokban mosolygott a bajsza alatt. Piri azonban nem vette észre, mert hanyatt-homlok repült a szobájába. Elővette a kedvenc piros pettyes kötényét, és magára kötötte. Jól megnézte magát a tükörben, aztán rohant lefelé a lépcsőn a pékség felé. Akkor a zajt csapott, hogy királyi apja kidugta a fejét a szobájából: „Piri, Piri, legalább ne kettesével vedd a lépcsőfokokat!” – zsörtölődött, de egyáltalán nem haragudott, hanem örült, hogy Pirit végre vidámnak látja.

Piri serényen munkához látott. Nagyon vigyázott, hogy ne legyen lisztes – de aztán, ahogy elkezdte dagasztani a kenyeret, elkezdett beszélgetni a betévedő emberekkel, akik örültek, hogy újra látják őt, már nem gondolt a kinézetére. Vidámság, öröm uralkodott a pékműhelyben, úgy, mint azelőtt, és mindenki jól érezte magát. Úgyhogy mikor a királyfi belépett, Pirinek akkor jutott eszébe, hogy a köténye, a haja, még az arca is lisztes lett. De nem volt ideje elszégyellnie magát, mert a királyfi felragyogó szemmel odalépett hozzá: „Pirkó Piri királykisasszony, hallottam hírért szépségednek, kedvességednek és jóságodnak, és most már látom is, hogy a híresztelések igazak voltak. Kérlek téged, légy a feleségem!” Piri meglepődött, és megkérdezte: „De hát, kedves királyfi, látod, hogy csupa liszt vagyok, nem vagyok bársony-ruhában – és mégis engem akarsz feleségül venni?” A királyfi mosolygott: „A te szép ruhád a munkád és a kedvességed, az

ékszereid pedig a jó szíved. Szívemből szeretlek téged: még az orrod hegyén lévő lisztet is szeretem!” Piri odakapott az orrához, és a pékségben mindenki nevetett. A királyfi megfogta Piri két kezét és megcsókolta őt, amitől mindketten egyformán lisztesek lettek. Közben megérkezett az öreg király is, aki csak egy pillanatig lepődött meg azon, amit látott. Piri boldogan a nyakába ugrott, és az öreg király se bánta, hogy immár ő is csupa liszt lett.

Hetedhét országra szóló lakodalmat tartottak, aztán a fiatal pár felült a királyfi lovára, és hazatértek a távoli országba. Pirkó Piri és a királyfi boldogan éltek együtt, és mindent megtettek a népükért, hogy jobb legyen nekik. Az ország még jobban kivirágzott, az emberek pedig szereték őket.

Karótnyelt Kázmér és felesége,
Unatkozó Klementina pedig azóta is
unatkoznak egymás társaságában,
ha meg nem haltak.
Itt a vége, fuss el véle.

Pápai Zsuzsanna

A large group of people, mostly men, are gathered in a church, holding lit candles. The scene is dimly lit, with the primary light source being the numerous small, warm-glowing candles held by the participants. The church's interior features ornate architectural details, including a large, dark wooden altar and a prominent statue of a religious figure on the left. The overall mood is solemn and reverent.

Jöjj el, ő jöjj, Üdvözítő!
Beteljesült már az idő!
Törd át az ég zárt ajtaját,
vár a világ
sóvárgva
rád.